Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

quod Anglico *to Settle* et *Sunſet* adfine.

LVIII.

R. 1542 Codex membraneus lat. germ. Sec. XIII. Folior. 198. 4. maj. valde eleganter exaratus, rubricis diſtinctus, literaque principali maxima deaurata et picturata inſignis, quondam Collegii S. J. *Graecenſis* in *Styria* complectitur praemiſſo *Calendario Pſalterium Davidicum* cum Canticis biblicis et Precibus, et *Hymnarium* ſuperpoſita inter lineas ſingulis vocibus interpretatione germanica ab eadem manu. In *Calendario* Feſtum S. *Blaſii* 3. *Febr*. celebratur cum Octava, S. *Oswaldus* 5. *Aug*. miniatus eſt, *Martio Cunegundis*, *Zacharias* Proph. *Longinus*, *Gerdrudis*, *Joſeph* tardius acceſſere, ad 4. *Octobr*. in margine a prima manu adjectum: *Gebolf de ſecawe*; unde, quemadmodum etiam e dialecto interpretis, probabile fit, Codicem in *Styria* aut *Carinthia* ſcriptum fuiſſe. Ut autem Specimen ex illo proferam, *Pſalterium* ita diſpoſitum eſt:

Saliger der man der niht gie in dem rate der übelen unde an dem wege der ſüntare nieht
Beatus vir qui non abiit in conſilio impiorum et in via peccatorum non
ſtunt unde an dem ſtule der ſuchte nieht ſaz. Sunder in der ê gottes
ſtetit. et in kathedra peſtilentie non ſedit. Sed in lege domini &c.

Uberem hic Gloſſarum meſſem eſſe, facile quis ſibi perſuadebit, eamque, dum in *Graecenſi* Collegio degeret, auxit Vir plurimarum literarum *Guil. Brinkius* nunc *Annaeo* Gymnaſio *Viennae* Praefectus; e Codice enim biblico *Salisburgi* 1469. exarato variam lectionem ſignavit in margine, quam exempli cauſſa per aliquot Pſalmos hic juvat adſcribere. *Pſ*. I. ſecus decurſus, *bi der runſte*, Salisb. *bei dem Ablauf*. Proſperabuntur, *daz wirt fraſtmûtich*, Salisb. *die werdent gelukſam*. Pulvis, *der ſtovb*, Salisb. *das geſtupp*. Iter, *div vart*, Salisb. *der Steig*. Pſ. II. Convenerunt in unum, *chomen zeſamene*, Salisb. *ſammeten ſich in ain*. Subſannabit, *beskerenet*, Salisb. *verunwirdiget*. In furore ſuo, *in herzmûte ſin*, Salisb. *in ſeiner tobheit*. Cum tremore, *mit pibenunge*, Salisb. *mit klopfen*. Qui confidunt in eo, *die da getruwent an ime*, Salisb. *die ſich verſehent an in*. Pſ. III. Non eſt ſalus ipſi in deo eius, *niht iſt heil ir in got ir*, Salisb. *ir iſt nit behaltſam an iren got*. Ego dormivi et ſoporatus ſum, *ich ſlief unde entſniphet was*, Salisb. *ich ſlief und mich ſtäffert*. Salvum me fac, *geheilige mich*, Salisb. *mach mich behalten*. Contriviſti, *ze multeſt du*, Salisb. *du haſt zermüſcht*. Salus, *das heil*, Salisb. *die behaltſam* &c. Singulae Pſalmorum Quinquagenae Litera cubitali auro coloribusque illuſtri diſtinctae ſunt.

Fol. 132. p. 2. ſuccedunt *Cantica biblica* cum Symbolo *Athanaſii*, Oratione Dominica et Symbolo Apoſtolico. Ex his Canticum *Magnificat* adſcribam: *Lo-*

bet

2026-04-23

OEAW-IMAFO-SBW manuscripta.at/?ID=11792 page 2/3
Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 2682
Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

bet div ſele mein got, unde frovt ſich gaiſt miner in got heiles meines. Want er ſach die diemůte der dirne ſin. Zeware hie uon ſalich mich heizent elliv geſlæhte. Want er tet ze mir groziv dinch der gewaltich iſt vnde heilich name ſin, unde genade ſin uon geſlæhte in geſlæhte fůrhtenten in. Er tet gewalt in arme ſinem, er ſtorte die úbermuten nach willen herce ſines. Er entſacete die gewaltigen uon dem ſtule unde erhube die diemůten. Die hungrigen erfulte er gutes, unde die richen liez er itel. Er enphiench iſrael kint ſinez gehugich der genade ſin. Als er gerett hat ze uateren unſeren abraham unde geſlæhte ſinem ewechlichen. Addam et dominicam Orationem: *Vater unſer du biſt in den himelen. Geheiliget werde din name. Zu chûm uns din rich. Din wille werde hie uf der erde als da ze himele. Du gib uns unſer tægelichez brot huite unde laz uns ſchulde unſer als wir lazen ſcholæren unſeren. Unde niht uns verleite in dehein chorunge, ſunder erloſe uns uon ubele. Daz werd war.*

Fol. 144. p. 2. ab inſigni litera capitali auſpicatur *Hymnarium* eccleſiaſticum pro Feſtis Domini et SS. et quidem ab Hymno: *Primo dierum omnium, quo mundus extat conditus* &c. nunc ita emendato: *Primo die, quo trinitas beata mundum condidit* &c. Neque hic a Gloſſis quibusdam rarioribus decerpendis abſtinebo manum. Ocius, *Drate*. Preces, *Dige*. Sordibus, *Achvſten*. Claritas, *Berhtel*. Lubrica, *Sliffend*. Probra, *Itewize*. Compar, *Ebenlich*. Praeco diei, *der Scerge des tages*. Jam, *Alzan*. Increpat, *Reſſet*. Latro, *Scachær*. Mereamur, *Garnen*. Aula, *Phalze*. Supplices, *Flegige*. Abſtinentia, *Enthabentnuſſe*. Flamma, *Lovge*. Ne polluantur, *daz niht bewollen werden*. Famuli, *Scalche*. Inſidiantes, *die Lagunden*. Refectis artubus, *gemůſten liden*. Illuminans, *Luhtære*. Sobrie, *mazliche*. Germen, *Chime*. Fecunda, *Berhaftiv*. Merſos, *Beſovfte*. Torpet, *Slewet*. Lubrici, *Hæle*. Gurgiti, *dem Wage*. Tepeſcat, *Lawe*. Spes, *Gedinge*. Lumbos, *die Lanchen*. Exortus, *Vfrunſt*. &c.

Fol. demum 187. Codicem terminant XXIV. Περικοπαι e variis *Prophetis*, *Eccleſiaſtico* et *Sapientia*, neſcio quo fine, carptae, niſi dicas in Officio Chori tanquam *Lectiones* ſerviiſſe. Quaedam prolixiores ſunt; ita prima ex *Iſaia* C. XXXIII. a v. 2. ad 18. pertingit Aliae breviculae, ut *fol.* 194. e *Sap.* C. III. v. tantum 7—9. conſtat. Singularis illa *fol.* 190. p. 2. ex *Iſaiae* C. LXVI. a v. 10—16. neque enim cum graeca, nec cum vulgata Verſione penitus conſentit. Jam vero et hae Particulae gloſſas germanicas diligenter impoſitas habent, quarum non minus ſpeciminis ergo difficiliores quasdam excerpam: Diſperſae ſunt gentes, *Zevůret ſint Diete*. Foris, *Uzin*. Hypocritae, *Gelichſenære*. Habitare, *Buven*. Avaritia, *Gitecheit*. Grex, *Chorder*. Pugillus, *Gouf*. Animalia, *Chunter*. Inſula, *Einlant*. Praeliator

OEAW-IMAFO-SBW manuscripta.at/?ID=11792 page 3/3
Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 2682
Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

ſuſcitabit Zelum, *Vrlivger erchuchet erneſt*. Sceptrum, *Chunicgerten*. Feſtus, *Tultlich*. Numquid, *Wergot*. Formoſus, *Wolgetan*. In furore, *in Unſite*. In conſpectu, *an Beſchowede*. Holocauſta, *Oblei*. Adjicies, *Erbaldeſt*. &c.

In fronte Codicis ſeu Pſalterii a manu συγχρονῳ legitur: *Margret pötſchin andrein*. Fundavit *Eberhardus* II. Archiep. *Salisburgenſis* a. 1212. in *Carinthiae* Valle *Lavantina* Collegium Canonicorum Regular. ad *S. Andream*. Utrum etiam pro altero Sexu, non quidem reperio, ſuſpicor tamen, cum exempla non deſint. Significaret itaque τὸ *Andrein* Virginem canonicam *Andreanam*, quod nec a more loquendi Germanorum abludit, et credibile fit ab ipſa Codicis ratione. Quid enim ſacris Virginibus ex inſtituto latine pſallentibus optabilius ſit, quam ut eorum, quae cantare tenentur, ſenſum et vim lingua patria adſequantur?

LIX.

R. 2184 Codex membraneus lat. Sec. XIV. Folior. nunc 174. 4. luculente ſcriptus, rubricis et quibusdam literis initiorum deauratis et picturatis illuſtratus eſt *Pſalterium Davidicum* adjunctis Canticis Biblicis, Hymno *Ambroſiano*, Oratione Dom. Fide Apoſtolica et *Athanaſiana*, et Litaniis OO. SS. Praeit *Calendarium* cum ſignis Zodiaci pulcre picturatum, in quo *Benedictus* et *Bernhardus* miniati, et poſterior quidem Sanctorum recentiſſimus, unde colligo Codicem fuiſſe *Ciſtercienſium*, et quidem ex inſerta Scheda feminei Sexus, atque adeo Parthenonis *Aulae Regiae*, qui *Brunnae Moravorum* fuit. Pſalterii initium, ut et *Januarius* cum *Februario*, deperiit. Eadem jactura aliquot inſuper locis per decurſum *Pſalterii* obſervatur. Singulorum Pſalmorum initiis ad marginem manu συγχρονῳ addita eſt quaedam ad B. V. *Mariam* adſpiratio. Ita v. g. ad Pſ. LIV. *Ave uirgo ſimplex ut columba, quę de mortis huius tumba ſumptis pennis auolaſti ad quietem, quam amaſti*. In Litaniis inter Martyres invocatur S. *Mamas*, cujus ratio me latet, cum alia SS. Nomina dubitare non ſinant, Codicem in *Germania* ſcriptum fuiſſe. Pag. *ult*. de *Curſu ſancte Marie* non niſi initium ſupereſt.

LX.

Codex membraneus lat. Sec. R. 2051
XIV. Folior. 116. 4. charactere craſſo, luculento exaratus, et minio illuſtratus, aevo tamen et uſu ſatis adtritus *Pſalterium Davidis* eſt adjunctis Canticis Biblicis, SS. Litaniis et Mortuorum Vigiliis. Praeit Calendarium *Januario* truncatum, in quo *Uodalricus* et *Afra* rubricati, unde Dioeceſin *Auguſtanam* arguo. Habet Obitus ſat frequenter adnotatos Monachorum, Sacerdotum, Militum, Laicorum, Monacharum, Laicarum partim jam extritos, quorum notari fortaſſe meretur 11. *Decembr. Dominus luopoldus de aychach ſa-*

cer-

2026-04-23